

BEGREPP

Tema: Klimat & miljö

Plast

Plast - är väldigt tåligt och starkt material och när plast hamnar i naturen försvinner den inte utan istället sönderdelas till mindre och mindre bitar för att till slut bli till mikroplaster.

Mikroplast

Plastbitar kan vara både stora och små. Plastbitar som är jättesmå brukar kallas mikroplast. Till exempel kan det vara små rester av plastpåsar, sugrör eller godisförpackningar. Det är svårt att svara på hur länge mikroplast och plast stannar kvar i naturen, det kan till och med vara så att den aldrig försvinner.

Plastpåsar

Varje svensk använde ungefär 100 plastpåsar varje år.

Naturmaterial

Naturmaterial är sånt som kommer från naturen och det kan komma från växter och djur. Några exempel på naturmaterial är trä, jord, metaller, växtfiber (bomull) och djurfiber (silke, ull).

Kemikaliesmart

Innebär att man försöker minska skadliga kemikalier som finns runt om en, för att leva i en renare värld. Man kan bli kemikaliesmart inom flera olika områden, i skolan, i affärer etc. Om man ska börja ett kemikaliesmart liv är det oftast bäst och enklast att börja i det egna hemmet med att inte köpa eller använda kemikalier.

Källsortering

Är när du sorterar avfall, matavfall och skräp. Källsortering handlar om att lägga rätt avfall i rätt kärl så att det hanteras på rätt sätt. Att källsortera är jättebra för miljön då material kan återvinnas istället för att vi behöver använda och ta fram nya naturresurser när vi vill tillverka olika typer av föremål.

Förpackningar

Tomma förpackningar slängs ofta i naturen. Vanligast är mat- och drickaförpackningar, godis-, snacks- och glassförpackningar. Därför är det jättebra ju mindre förpackningar man själv behöver använda så om du är ute och handlar, tänk på att försöka ta så några förpackningar som möjligt och framför allt att inte slänga dina använda förpackningar ute i naturen.

Matsvinn

Är mat som slängs i onödan och som fortfarande går att äta. Matsvinnet är ett stort miljöproblem och vi måste sluta slänga så mycket mat som vi gör. Ett bra tips är att istället för att endast titta på "bäst före"-datumet så titta, lukta och smaka på maten för att kunna avgöra om den går att äta eller inte. När vi äter lunch i skolan eller på buffen på restaurangen är det bättre att ta fler gånger istället för att ta mer än du orkar äta.

Återvinningscentral

Här kan du bland annat lämna in större föremål och material som du vill slänga. Du kan till exempel lämna in möbler, elektronikvaror, metallskrot, träavfall, trädgårdsavfall och farligt avfall.

Livscykelanalys

Att tillverka en produkt (ex. en bil) kan vara dåligt för miljön, men det kan vara svårt att veta exakt hur dåligt och då är livscykelanalys ett bra verktyg. Genom att göra en livscykelanalys räknar man ut hur mycket en produkt påverkar och då räknar man från början till slut, det vill säga från dess råvaror till avfall.

Kompostera

Innebär att man lägger biologiskt nedbrytbart avfall i en behållare eller ett kärl där avfallet bryts ned och blir till jord. Avfallet i en kompost kan vara både hushållsavfall (t.ex. matrester) och trädgårdsavfall (t.ex. löv).

Nedbrytningstider

Tiden det tar för ett föremål att brytas ner. Här är några exempel:

- Tuggummi = 20–25 år
- Plastpåsar = 50–100 tals år
- PET-flaska = 450–1000 år
- Fimpar = 1–100 år
- Organiskt material (t.ex. äppelskrutt) = 1 månad
- Glas = 1 miljon år (aldrig)
- Tidningar = 6 veckor
- Ballonger = 5–100 tals år
- Aluminiumburkar = 200–500 år

Deponi

Kallas oftast för soptipp, är en plats där sopor slängs om de inte kan återvinnas. Det är mest sopor från gruvor och industrier, men kan också vara hushållsavfall.

Egna ord:

Skriv ner dina egna ord här som har upplevts svåra eller behöver en bättre förklaring:

A large, empty rectangular area with a dotted border, intended for writing notes or definitions.

naturligtvis